

DECIZIE

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadî
Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele Inei Surnin,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ina Surnin împotriva lui Serghei Surnin cu privire la partajarea bunurilor aflate în proprietate comună în devălmășie a soților, și

cererea reconvențională înaintată de Serghei Surnin împotriva Inei Surnin cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel înaintată de cu acordarea unui termen pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat,

c o n s t a t ă :

La 17 februarie 2016, Ghenadie Odobescu, în interesele Inei Surnin s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Surnin cu privire la partajarea bunurilor aflate în proprietate comună în devălmășie a soților.

Prin încheierea Judecătoriai Edineț din 18 februarie 2016 s-a respins cererea de scutire de ½ din plata taxei de stat la depunerea acțiunii, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată cu acordarea unui termen de 7 zile pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat.

Prin încheierea Judecătoriai Edineț din 25 februarie 2016 s-a primit spre examinare cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătoriai Edineț din 18 aprilie 2016 s-a strămutat cererea de chemare în judecată înaintată de Ghenadie Odobescu, în interesele Inei Surnin împotriva lui Serghei Surnin cu privire la partajarea bunurilor aflate în proprietate comună în devălmășie a soților, spre judecare la Judecătoria Botanică, mun. Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2016 s-a respins recursul declarat de Ghenadie Odobescu, în interesele Inei Surnin cu menținerea încheierii Judecătoriai Edineț din 18 aprilie 2016.

La 24 noiembrie 2016 Judecătoria Botanica, mun. Chișinău a primit spre examinare cererea de chemare în judecată înaintată de Ghenadie Odobescu, în interesele Inei Surnin.

La 06 decembrie 2016 Serghei Surnin a depus cerere reconvențională împotriva Inei Surnin cu privire la încasarea sumei de 2 000 Euro, care a fost primită spre examinare prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 13 decembrie 2016.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 15 decembrie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele Inei Surnin împotriva lui Serghei Surnin cu privire la partajarea bunurilor aflate în proprietate comună în devălmășie a soților.

S-a admis cererea reconvențională înaintată de Serghei Surnin împotriva Inei Surnin.

S-a încasat de la Ina Surnin în beneficiul lui Serghei Surnin datoria în sumă de 2 000 Euro, convertiți în lei, conform cursului oficial al BNM la momentul executării.

S-a încasat de Ina Surnin în beneficiul lui Serghei Surnin cheltuielile de judecată formate din achitarea taxei de stat în sumă de 1 299 lei și de acordare a asistenței juridice în sumă de 1 000 lei.

La 27 decembrie 2016, avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele Inei Surnin a declarat apel nemotivat, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel Inei Surnin, cu acordarea unui termen de până la 23 martie 2017, ora 10:00 pentru achitarea taxei de stat în sumă de 11 340 lei și prezentarea apelului motivat, fiindu-i explicat că în caz de neîndeplinire apelul va fi restituit.

La 06 martie 2017, avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele Inei Surnin a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii prin care să fie scutită Ina Surnin de la achitarea taxei de stat și trimiterea dosarului la rejudicare în Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că, consideră neîntemeiată încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel, deoarece în atare situație îi este îngădit accesul liber la justiție, fapte care contravin art. 20, 119 din Constituția RM.

Totodată a indicat recurentul că, la 17 februarie 2017, prin intermediul oficiului poștal a depus cerere de apel motivat, în care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, dat fiind faptul că recurenta are la întreținere doi copii minori, iar veniturile ei sunt la un nivel mic.

A mai invocat recurentul în susținerea poziției sale și prevederile art. 6 CEDO, precum și practica relevantă cazului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 a fost expediată în adresa recurentului la 20 februarie 2017

conform scrisorii de însoțire (f.d. 131), însă la materialele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 06 martie 2017, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat, care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă materialele cauzei, la 27 decembrie 2016, avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele Inei Surnin a declarat apel nemotivat, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Iar, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel Inei Surnin, cu acordarea unui termen de până la 23 martie 2017, ora 10:00 pentru achitarea taxei de stat în sumă de 11 340 lei și prezentarea apelului motivat, fiindu-i explicat că în caz de neîndeplinire apelul va fi restituit.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect nu a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele Inei Surnin, împotriva hotărârii Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 15 decembrie 2016, or, aceasta nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat la înaintarea apelului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit art. 3 alin. (1), lit. j) a Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat constituie 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

La caz, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că, instanța de apel neîntemeiat și abuziv a emis încheierea din 16 februarie 2017 prin care nu da curs cererii de apel, deoarece la 17 februarie 2017, prin intermediul

oficiului poștal a depus cerere de apel motivat, în care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat apelantei Ina Surnin.

Or, potrivit art. 85, alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Astfel, instanța de recurs reține că, în speță avocatul Ghenadie Odobescu, înaintând la 27 decembrie 2016, în interesele Inei Surnin a apel nemotivat, a solicitat casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri, fără a prezenta dovada achitării taxei de stat și/ sau fără a solicita scutirea, amânarea, eșalonarea achitării taxei de stat la înaintarea apelului, cu prezentarea probelor necesare.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel corect a dispus de a nu da curs cererii de apel, în cazul în care, apelantul nu a prezentat dovada achitării taxei de stat și nu a solicitat scutirea de la plata taxei, or instanța din oficiu nu poate scuti persoanele de la plata taxei de stat.

Pe cale de consecință, la caz se va remarca și jurisprudența constatată a Curții Europene, care a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare cu privire la protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007).

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa că apelul este o cale ordinară de atac, obiectul căreia sunt hotărârile pronunțate de prima instanță care nu sunt definitive.

La exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații.

La rândul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel atât la faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare.

Mai mult ca atât, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților, omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

Urmare a celor relatate, instanța de recurs constată că, recurentul, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, în vederea prezentării dovezii de achitare a taxei de stat sau să solicite scutirea de la plata acesteia cu prezentarea dovezilor necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britanie, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Aceasta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază critic argumentele recurentului, în cazul în care, acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, în vederea prezentării dovezii de achitare a taxei de stat sau să solicite scutirea de la plata acesteia cu prezentarea dovezilor necesare.

Prin urmare, având în vedere că argumentele recursului sunt neîntemeiate, iar încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de avocatul Ghenadie Odobescu, în interesele Inei Surnin.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ina Surnin împotriva lui Serghei Surnin cu privire la partajarea bunurilor aflate în proprietate comună în devălmășie a soților, și cererea reconvențională înaintată de Serghei Surnin împotriva Inei Surnin cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat